

Inserati se sprejemajo in veljajo trisopna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:
Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrlet . . . 2 " — "

V administraciji velja:
Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrlet . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošiljan veljajo 60 kr. več na leto.

Vredništvo je v Liogovih ulicah šteč. 7.

Izhaja po trikrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Zarad praznika izide prihodnja številka „Slovenca“ v torek 5. februarja.

Ali nam bode rusko-turška vojska kaj koristila?

Nedavno je prinesel ljubljanski „Tagblatt“ svoje puhle, da ne rečem neumne razloge, zakaj je on v sedanjej rusko-turški vojski Rusom protiven in prijazen Turkom, ali zakaj da stoji na proti-slovanskem stališču. Njegov glavni razlog je ta: saj nam ne bode ta vojna donesla nobene koristi, saj ne bomo vživali od nje nobenega nam dobro došlega sadu. Je pa mar to res? Ne bode li srečno rusko izvojevanje vplivalo dobrodelno tudi na Avstrijo, se li nimajo posebej avstrijski Slovani mnogo od njega nadejati?

Dasiravno se dobro ne sme izvrševati le zavoljo same koristi, ampak že radi tega, ker nas naša narava napeljuje dobro in pravo hoteti, slabo in krivično zametovati in odvrčati mora se ta vojska dobrodejna in oblaževalna za ves svet, tedaj tudi za Avstrijo imenovati. Pod težkim jarmom turške divjosti trpeči balkanski Slovani bodo po osvobodilnem ruskem ratu (vojski), ako Bog da in sreča junška, iztrgani iz žrela otomanske požrešnosti, prejeli svobodo, ktere do sedaj niso vživali. A do tega idealnega stališča se revče „Tagblattovci“ ne more povzdigniti, dasi nam ono zatrjuje, da se je povzdignilo v idealna kroge. Kaj so pač njegovi vzori? Oj kako daleč ste še in vendar se nam vedno ponujate za kulturonosce.

Pa saj svet je dandanes popolno materijalen, zakaj bi se tedaj tudi tu ne ozirali na korist? A tudi to bo Avstrija dobila iz srečnega rešenja orientalnega prašanja. Če si prilipimo Bosno in Hercegovino, kar moramo želeti in pričakovati, bomo imeli deželi, ki nam boste rodile v teku časa obilo sadu. Seveda, treba jima bo prej dajati vsakoršnih pripomočnikov, kteri nam bodo pa stotero povrnjeni. Saj ste obe deželi pripravni za poljedelstvo in živinorejo in sadjereja se je že sedaj odlikovala. In če še pomislimo na naravno njuno lego ob osamelej Dalmaciji, nam obetate najživabnejšo kupčijo. Po njih pridemo tudi v ožjo dotiko z vsim balkanskim poluotokom in tako nam bode odprta kupčija po adrijskem in sredozemskem morju. Ali nemčurji naši teh koristi nočejo sprevideti, zakaj, je že vsakemu dobro znano. Slovanski deželi ste in po njunem prirastku bi se ukrepil slovanski element tako, da bi za zmiraj odklenkalo Nemcem in Madjarom. In kaj menite „Tagblattovci“, to bi bila sreča in korist gotova za Avstrijo. Še le potem bode prišel zaželeni mir avstrijskim narodom, ako Slovani pridejo na krmilo. Oni bodo ravnali pravično in še le takrat bode imel glasoviti §. 19. svojo veljavo. In ako so zadovoljne tirjatve vseh različno — jezičnih avstrijskih narodov, bode šlo bolje v vseh obzirih. Dokler pa le Nemec in Madjar zvonec nosita, se imamo bati vednih razpertij. V notranjih bojih, v vednem ravsu in kavsu različnih narodnosti se pa nimamo nadejati boljših časov.

Avstrija, bližnja velevlast majhnim balkan-

skim državicam, bode kot taka zelo vplivala na-nje; tako se bode tedaj zopet krepila in trdila moč Avstrije.

Teh koristi se nadeja Avstrija in zato menda tudi „Tagblatt“. Ako ne — nekaj nam je na jeziku, kar nočemo povedati. —

Kakega sadu se pa imamo posebej mi Slovani nadejati?

Slovanska ideja se razcveta, ker vsi avstrijski slovanski rodovi se čutijo odrastke velikega debela slovanskega, da, tudi Poljaki so se nam zadnji čas jeli približevati; tako bomo stopili v vzajemno zvezo in naposled se nam mora tajati led in prisijati zarija lepše bodočnosti. Je Slovanstvo edino, se mu ne more upirati ne Nemec, ne Madjar, ne oni ljubljanski rod, ki ni ne tič ne miš, ki si ne stavi druge naloge, kakor zabavljati Slovincem. Ali ne bode to sad sedanje rusko-turške vojske, sad vzajemnosti med avstrijskimi Slovani? Po Rusih, po Slovanih bomo Slovenci in pod žezlom avstrijskim, ko se nam le izpolnjuje naše tirjatve, bomo srečni.

Avstrijski Slovani sploh niso premožni. Velikoposestvo je, kakor pri nas, tudi drugod, večidel v roki ptujcev in slovanski kmet se živi le borno s svojimi njivicami in planinami. Tu doli, v Bosni in Hercegovini mu je pa odprtega še dovolj neobljudenega sveta in Kranjci n. pr. se ne bodo več selili v Ameriko, ampak raje med sorodne brate svoje. Povdarjali smo že prej po pridobitvi teh dežel razvitek kupčije. Ta bode prišla le Slovanom v roke, ki so že zdaj z bosenskimi Turki kupčevali in ki umejo jezik ondašnjih prebivalcev.

O godu V. Vodnika

3. februarja 1878.

V duši vre mi in kipi, srce se krči, trese se v prsih, neznan občutki prešinjajo me — kako izraziti je? Laže bi pisal, prav bi pisal — ko bi pomakal v srčne žile, v vročo kri! — Oko mi je uprto v davno preteklost, v preteklost tvojo, moj rod! Iz dna srca krvavečega dvigajo se mi spomini, v dolgej vrsti teko mimo mene — to so žalostni spomini ná-te moj rod! V reki časovi si le droben, neznamen valček mej — valovi! Mogočno drviyo proti svojemu smotru drugi valovi, sosedje tvoji, bratje — ne! — bridka prevara! — to ti niso bratje, s sovražnim, krvavim očesom te gledajo — in najbolj usmiljeni te sune nazaj; zaničljivo se podé drugi valovi mimo tebe in odjemajo ti zdaj pa zdaj kapljico krvi ter jo vleko saboj! A ti žalostno umakneš se na vejico in mirno opazuješ, kakó drugi potujejo proti svojemu namenu, zadnej postaji! Onemogel si, valček, ne moreš spustiti se v tek, obvisel na vejici, iskal mirú — sladkó zaspal. In sanjaril si o boljših časih! Spal si dolgo spanje, a tvoje spanje ni bilo smrtno — zdaj pa zdaj odprl si oči, zaspane oči, a bila je še noč —

in zasanjal si zopet, — — — A jelo se je daniti! Zadonel je veličasten trombe glas:

„Slovenija vstan!“ —

In nastal je šum in piš, zazibal se je basenski Triglav, zapljuskalo je Drave valovje, pregovoril je breg ob Jadri — — — in zbudila si se hčerka Slave in začudjeno prašala:

„Kdo kliče na dan?“ —

In to bil si ti, moj Vodnik! In oglašil si se, Orfej slovanski, drugič in drugič, in odmeval je tvoj rešilni klic od sokolov črnogorskih tje do ledenih grud severnih. Tvoja podoba mi stopa pred oči, tvoja bleda podoba! Tvoj dnevnik leži pred menoj, ne! — ne tvoj dnevnik — tvoja duša! Predrzne besede! Spomin! O čuj! o zdihljej globoki iz tesnega oprsja; glej! zvezdico samičico na krasnem obnebj, kaj me ne veseli srčno nje pogled, žali bridko? To je spomin na te, dobrotnik naš, poslanec nebeški — solza-zvezdica, samotna, rajsko-tolažilna, nesrečno žalujoča! — Danes 120 let poslal te je svetovja Vlado v buditelja nam, blagoslovila Te Vila čarobna s piščaljo rezljano in vinom pevoreškim, da žvrgljaš v srečo rojakom, slavo bratom mnogobrojnim! Spolnil si nalogo! Grenko bilo Ti je življenje, — trud, pot, solze — to je bilo plačilo nehvaležno de-

lovanju blagemu. A bile so to možke solze, solze najčistejše! In pognala je iz njih krepost, prosveta krvi tvoje! Hvaležen Ti spomin! Žalosten mi pregled v domovini, ko stopal si Ti po njej! Nevednost, neolikanost, samoljubje, sužnost — te strašne vihre razsajale so po krasnej domovini našej. Kdó napóji „Arabje puščavo — kdo obsadi „odljudno goščavo“? Kar upal v sanjah ni nikdar Slovenec, zgodilo se je! Ti, Vodnik naš, prestvaril si peščeno puščavo v zemeljski raj! Hvala Ti, slava Ti vekovečna! — Ti si prvi svečenik, učenik, mučenik národnosti naše!

Svečenik, vodil si plahega Slovenca v svetišče vednosti in umetnij. In „ključ do zveličanske národne omike bil Ti je jezik materni“. Zasejal si v knjigo slovensko seme zdravo, krepko. V duhu vidim Te, kako trudiš se po slovenskih skalinah, kako skrbno nabiraš, — kakor bučela, od cveta do cveta vesela, — iz bogate zakladnice národove glasov národovih, čistih le, pravih le — kakor bučela med le — in nabral sladčic, ki se jih raduje srce slovensko. Orjaka ni plašila Te ni višina ni nižina, zajemal si iz bogatega vira, ostročjeskrbno, negoval ljubeznjivo bisere nabrane, likal je in čistil — in vstvaril si jezik si, ki

Zarad tega smo pozdravljali z radostnimi klici to vojsko že tedaj, ko so prestopili zmagonosni Rusi Prut, spremljali jih potem polni sočutja v zgodah in nezgodah in Bogu priporočevali orožje njihovih rok. Sledili smo jim od zmage do zmage in sedaj jim ne moremo želeti drugoga, kot popolno zmago čez krutega sovražnika Slovanov, tedaj tudi nas Slovencev, da Slovan stopi na dan na svetovno pozorišče, ter vrši nalogo, katero mu je spolniti, da zadobimo tudi avstrijski Slovan pravico, kinam gre, ter pripomoremo k skupnemu razcvetu Slovanstva in človeštva sploh in Avstriji posebej.

Z bojišča

imamo silno malo novic. Mirovni pogoji do 26. t. m. še niso bili podpisani, ker je veliki knez Nikolaj izrekel željo, da bi se podpisali v Odrinu. „Ag. Russe“ naznanja, da vsi od vnanjih listov objavljeni mirovni pogoji niso natančni. „Ag. Havas“ piše, da so se imeli pogoji 28. t. m. predložiti turški zbornici, ki jih je voljna sprejeti brez obravnave. Sicer pa vojevanja še ni konec in so bile 26. t. m. še nekatere bitke pri Bazardžiku, v Dobrudži in Čorlu. Tudi pri Vidinu bojov še ni konec. Rumunci so vzeli Turkom vse vtrjene kraje v okolici in jih stisnili v mestu. Višje poveljništvo Rumuncev ima general Certat. — V Albaniji so Črnogorci vzeli trdnjavo Lesandro in se iz Spuža in Podgorice pomičejo proti Skadru, ki se jim utegne skoraj vdati brez boja, če se med tem ne sklene premirje, ker prebivalci Ali Saib pašo silijo, da naj se z vojno svojo iz mesta umakne. Okraj Almyro v Tesaliji se je spuntal. Turki so bili v nekem boju na Pelion-ski gori tepeni.

Politični pregled.

V Ljubljani, 30. januarja.

Avstrijske dežele.

• **Ministerski** krizi sodijo tudi nekateri dunajski listi ravno tako, kakor smo zadnjič sodili mi, in naštevajo znamenja, ki pričajo za obstanek dosedanjih ministrov. Cesar se še niso odločili na nobeno stran in se hočejo po naznanilu liberalnih listov posvetovati še z

nekaterimi veljavnimi poslanci, da natančno poizvedo misli in namene državnega zbora. Za Hohenwarta nikakor še ni čas, tudi ni bil poklican k cesarju. 27. t. m. pa so bili pri cesarju razun Herbsta še Eichhoff, Hopfen, minister Depretis in Kellersperg. Tudi privatno se poroča z Dunaja, da utegne novo ministerstvo sestaviti zopet knez Aersperg, vendar pa bi razun njega prišli v ministerstvo vsi novi možje. Lasser je bolan in ne bo za nobeno težavno delo več, Štremajerja pa putka hudotare in mu sili na možgani. — Ministru Lasserju je nekoliko odleglo in se bolezen njegova vidno boljša. Čech je te dni poročal, da ga je malo pred boleznijo bivši dunajski mestni poveljnik fml. grof Pötting klical na dvoboj, ter mu poslal že svoja sekundanta. Pa dvoboja ni bilo; Pötting je šel marveč v pokoj in minister Lasser — je zbolel.

Narodna banka je sprejela po živahni razpravi od Wissenburga nasvetovane, nedavno v Slovencu objavljene predloge. Nemško-liberalna stranka pride vsled tega pri pogodbi z Madjari v nove hude zadrege.

Vnanje države.

Na Francoskem so imeli te dni dopolnilne volitve za narodno skupščino; izvoljenih je bilo 8 republikancev. V Bordeauxu pa bode treba še enkrat voliti.

Italijanski kralj je svojega brata Amadea imenoval za poveljnika vojne rimske. Zbornica se je vsled kraljevega ukaza razšla, pa se 20. februarja zopet snide.

Papež so te dni nekoliko bolehal v nogah, pa jim je že zopet odleglo, vendar ste jim nogi še nekoliko otekle, zato še ne vstanejo.

Angleški parlament je pretresal državni proračun. Minister Nothcote je rekel, da zarad političnih razmer je ta proračun opravičen. Premirje med Turčijo in Rusijo še ni podpisano, pa pogoje so tako obširne, da jih bode treba potresati na splošnem kongresu. Parlament naj tedaj pritrdi predlogom vladnim, da se bode zamogla vlada vsled te zaupnice močna vdeležiti tega kongresa.

Grki so hoteli na vsak način imeti voj-

ske s Turkom, s katerim Rusi sklepajo mir. Neka druhal skoraj 10.000 ljudi prihrula je k ministerskim palačam in pobijala okna itd. Kralj sam je razsajalcem prigovarjal, da naj se razidejo. Kumundoros je hotel vsled tega odstopiti; pa zbornica je odobrila z 91 glasovi proti 6 ravnanje vladino proti kalenju javnega miru. Mir se je povrnil in ministerstvo ostane.

Izvirni dopisi.

Iz novomeške okolice, dne 28. januarja. Kar smo v svojem poslednjem dopisu opomnili, se bo gotovo zgodilo, namreč, da bodo nemčurji v zvezi z vladnimi organi pri volitvah za trgovsko in obrtniško zbornico zmagali, ni mogoče drugači. Bričem se naroča, da imajo na vsak način ali podpisane ali pa nepodpisane glasovnice nazaj prinesiti, — dosti je, če obrtnik samo svoje ime podpiše. Tako se je zgodilo, da so v Šentpeterski fari vsi obrtniki le svoja imena podpisali, kar se je neki tudi drugod godilo, in brič je glasovnice spet nazaj vzel; kdor mu jo ni hotel z lepoto dati, silil ga je jako dolgo ali pa z zvijačo mu prigovarjal, češ, da on mora glavarju glasovnice odrajtati. Tako gre birokracija nemčurjem, ti pa birokraciji na roke.

Naprej se tedaj vidi, da bo zmaga nemčurjev sijajna — mi pa smo zopet prepričani, s kakšnimi pripomočki nemčurska stranka zmaguje. Bomo videli, kaj se bo iz tega počasi naredilo?

Pristavek vredništva. Enake reči se nam poročajo iz drugih krajev. V občni mirnepeški je brič raznašal glasovnice in ljudi vabil, da naj se podpišejo ali podkrižajo zato, da bodo šli trije možje v Ljubljano in se bode dohodnina (Einkommensteuer) zmanjšala. Taka obljuba je kmetom kaj všeč, zato pa jih je šlo prav obilo na litanice. Tudi vsi volilci niso dobili izkaznic. Trdni in zavedni možje, piše nam g. dopisnik, pri katerih briči z grdimi lažmi ne upajo nič opraviti, jih do 28. t. m. še niso bili dobili. Enako se nam iz Št. Vida pri Zatični naznanjajo nekateri obrtniki, ki glasovnic niso prijeli. Iz Žužemberka pa se nam je celo

ga pisal ni nobeden prednikov, nobeden vrstnikov ne rabil. A seme ni zamrlo: iz tih narodnih rodovitih padlo je na domača, rodovitna tla! — Hvala Ti! To naj je podlaga v daljši razvoj! Zajemal je um Tvoj iz národa, srkalo hrane si tudi blago srce tvoje! Iz domačih vrtov presajal si cvetic v svoje rado čuteče srce, napajal je z gorko krvjo svojo, lepšal z bistrim umom svojim, in tako vsipal jih mej rojake svoje. Kdo bi se jih ne veselil krasotic domačink? Zató si bil, si, in boš ljubljeneč národu slovenskemu! Od vzhoda do zahoda še vedno done pesmice tvoje po dobravah slovenskih in ratarju ubozemu vedrijo čelo, preganjajo mu morilne skrbi, ga tako srečno blažijo — in zakaj tudi ne? vsaj so njegove. V Tebi, véliki Vodnik, govoril je prvič národu národu, ki v srcu in umu ljubezen za vse pravo, lepo in dobro vžgal si mu, svečenik! —

Učenik slovenski bil si rodu svojemu, vrstnikom in potomcem. Odpiral si ljudstvu veliki svet, soznanjal ga z drugimi národi, in njihovo navado, v besedi materinske bistril mu um, krepil mu voljo, vnel srce mu za korist in pravico. In slovenski ratar spoznal je, da vse doseže, kar mu drago, stopil drzno na pozorišče svetovno, tirjal pravice si v srečno življenje, duhovno in telovno. Poklical si ga v življenje, Vodnik! Učenik bil si prostaku, učenik učenjaku. V národnej zavesti postavil si

v oholo družbo učenih, razvitih jezikov slovenskega pastirčka, siromačka in — kaj ne? — vrlo dobro obnašal se je s svojo piščalko! Pokazal si svetu kras slovenske narave, lik domače navade. Hvaležno pobral je učenjak drobtino slovstveno, zgodovinsko, ki našel si jo s trudom, skrbni nam oče! Čudom čudimo se potemci tvoje neumorne delavnosti, ki nagromadila nam je izrazov materinih, da hvaležno rabita jih učenjak in učenček v govoru in pisavi. — Tako vodil si, in vodiš velike in male, dika naša! —

Ne vem, kako mi je pri srcu — um mi je tesen — mislim — mislim — — oj, neizmerno bilo je rodoljubje tvoje, vzornik mi! Kaj Te je budilo tako premogočno, da storil toliko si, čudo veliko? Kaj drugoga, ko neznaná moč svete ljubezni domovinske? Mislim — umeti ne morem rodoljubja tvojega, duh veliki! Nepresegljiv si v domoljubju! „Če ve kdo za drugá — pové naj odkod, odkod?“ Štelo se Ti — nam tudi, tužna majka! — je v greh ljubiti svoj dom!! Padel si, a padel kot junak — pesem Tvoja junaška vzbujá novih, vrednih Ti naslednikov. Duh, v jeklene sponke vkovan, se oprosti — trpel si, a ne zastonj! Krepka in čvrsta je domovina in

„Naj viharja moč razsaja
Hraste cepi, skale maja —
Večna bo Slovencev čast!

In tega smo trdno prepričani s Tabo, Vodnik naš! V tem pa, dragi moj, nisi prav pel:

„Ne hčere, ne sina
Po meni ne bo —“.

Oni duh, óna moč, ki je navdajala Tebe, rodila je krasne brate in sestre in jih napajala prej in slej — kajti neskončna je! Živo si ljubil domovino, trpel za-njo — ljubimo jo tudi mi, vsaj je tako krasna! Varo, prav si vcepil mladi cep slovenščine v krasotno drevo lipe slovanske, vrlo se je prijel — kaj ne? — a vidil ga nisi zeleneti, tudi cvetéli ne — a gledamo ga mi z veseljem, kako krepko košati se v lepoto mogočne lipe in v čast Tvojo, moj Vodnik! In Tvoj duh prešnil je nas potomce, ki smo torej Tvoji sinovi in hčere Tvoje. Neumorno delujejo bratje in sestre slovanske na polji národnosti, katere celíne kopal si Ti!

„Za pravico in resnico terdno stati
Hočmo tudi mi, da bode Slava naša mati.“

Da! pod tvojim praporom boriti se hočemo, da priborimo si dobo, — in ta ni daleč! — ko

Svoboden kot očakov
Naj bo Slovanov dom.

In tedaj boš, Vodnik! med svečeniki, učeniki, mučenci narodnimi prvi v slavi mile Slovenije!

Danilo.

telegrafiralo, da tudi tamošnji volilci do 28. t. m. še niso imeli glasovnic, med tem ko so jih bili na fužinah že nekaj dni prej vsi podpisali in izročili fužinskemu vodju. Gospodje nas poprašujejo, kaj je storiti, in ni li nobenega paragrafa v kazenski postavi zoper tako ravnanje? Mi jim na to ne vemo nič odgovoriti, ker dotična postava natančneje nedoločuje, do kedar se imajo glasovnice volicem razposlati, ampak le sploh reče, da jih pošilja v pravem času volilcem v Ljubljani mestni magistrat, v drugih krajih pa c. k. okrajno glavarstvo. Ljudje, ki so bričem podpisali in izročili svoje glasovnice, se neki hudo praskajo za ušesom, ker so šli na limanice. Ali tega so prav sami krivi; slovenski časniki jih podučujejo in svaré o pravem času, a kaj to pomaga? Zadnjič so šli na lamanice, letos tudi, in drugo leto bodo šli zopet, če jim samim ni mar, da bi se o tej reči podučili. Vsakemu posebej ne moremo poslati učenika, pa naj enkrat pride do tega, da bodo v vsaki vasi vsaj en slovenski časnik imeli in si to med seboj naznanili, kar tam bero, potem jih noben brič ali škric ne bo več mogel prevariti. Rodoljubi, skušajte tedaj ljudi pripraviti do tega, in potem bo šlo vse veliko bolje in urneje.

Iz Radolice 27. januarja. Slovan je bil raja ne samo na Turškem ampak je bil in je še zdaj tudi kje drugod. Upanje pa je, da pride ura rešenja za vse. Imamo zdaj volitve za kupčijsko in obrtnijsko zbornico. Vsak se vprašuje, bo li zmaga naša, ali bomo zopet propali? Izid nam bo odgovoril. Toliko pa smemo reči, da se je nemčurska stranka zopet ravno takošnih sredstev posluževala, kakor pri zadnjih volitvah, ki so nam še živo v spominu. Mislil sem, da se bo še sramovala, jih zopet rabiti — ali kakor se vidi, je ni nič sram. Kakor se bere iz Trebnjega, tako moram tudi jest sporočiti, da se glasovnice niso vzem županom od tukajšnega vrada izročile, temuč, da so jih minuli teden vradni briči okoli nosili, ter ob enem volicem dajali listek, na katerem so bile zapisane imena od nemčurske stranke priporočanih mož, ter rekli, ti možje bodo delali, da bodo „patenti manjši“. Da so na ta način nekteri ogoljfaní volili nemčurje, ni dvomiti, posebno, ker je vedno veliko tacih, da nimajo čisto nobenega zapopadka, kaj da je volitev — in si mislijo le to — saj je vse eno, naj volim ktere koli hočem, in volijo, v resnici brez premišlika tiste, ktere jim reče voliti kdorkoli.

Iz Celja, 27. januarja. (Spred sodišča). Zadnje dni sta stala pred celjsko okrožno sodnijo 2 po svojem stanu in poklicu različna moža: eden je bil župnik, eden pa ljudski učitelj. Prvi je bil že obsojen od nekega okr. sodišča zaradi žaljenja časti in je v Celju pred okrožno sodnijo, kakor pred drugo inštanco skušal dokazati svojo nedolžnost; ljudski učitelj pa je bil obdolžen, da je šolska dekleta zlorabil ter z njimi uganjal nesramnosti, ki se niti izgovarjati ne bi smele. Toda zakaj bi imena prikrival, ki so že skoraj povsodi znana? Tudi ni moj namen, posamezne osebe ali kateri stan žaliti; le samo golo resnico, ktero zvedeti bo marsikom vseč, hočem razkriti. Okr. zastop kozjauski je nameraval leta 1877 cesto proti sv. Petru pod sv. Gorami razširiti, toda tako, da bi se bila razširila le na eno, desno stran, na župnijsko zemljišče namreč. Temu ravnanju pa se je čast. g. župnik ustavljal; toda ko vse nič ne pomaga, vložil do deželne namestnije v Gradcu protest, v katerem se nahajajo sledeči izrazi: „Vsaj še nismo v Turčiji! ali je morebiti

bilo merodajno prijazno pogostovanje udov komisije pri F. Kuneju, ki je tudi delo razširjanja ceste prevzel in ktereга zemljišču se je tako čudovito prizanašalo? Zoper to samovoljno in enostransko ravnanje, ki moti pravice lastnika vlaga županijstvo svojo pravično pritožbo ter prosi pomoči.“ Zavoljo teh izrazov je okrajna sodnija v Kozjem g. župnika obsodila na 100 gl. plače. Zoper obsodbo je pa gospod rekuriral pri okrožni sodniji in leta je spoznala, da izrazi: vsaj še nismo v Turčiji, to ravnanje je samovoljno, moti pravice lastnika, niso razžaljivi; toda ker g. župnik ne more dokazati, da je bila komisija pri F. K. na gostijo povabljená in zaradi pogostenja zemljišču Kunejevemu prizanašala, se je vendar pregrešil in se mu vsem plača 30 gl. naloži. To je bila prva obravnava. Potem se prične druga. G. župnik je bil oktobra 1877 od okr. sodnije v Kozjem obsojen na 6 tednov zapora, češ, da je ude šolskega sveta Št. Peterskega razžalil z besedami, ktere je po pridigi z lece govoril: „so goljuhi in lažnjivci, ki bi radi mežnarjevo zemljišče vzeli.“ Zoper to odsodbo se je g. župnik pritožil pri okrožni sodniji v Celju ter dokazal s svojimi pričami, da onih besedi ni nikdar govoril. Okrožna sodnija ga je tudi popolnoma nedolžnega spoznala. — 12. t. m. je bil pa obsojen ljudski učitelj iz Vitanja, F. Škofljek na 2 leti težke ječe, ker je šolarice zapeljeval in z njimi nesramnosti uganjal. Obravnava je bila s cer tajna in Bog daj, da bi grozna dejanja, kterih je omenjeni mož nežne deklice naučil, ne imele daljših žalostnih nasledkov!

Domáče novice.

V Ljubljani 31. januarja.

(Velečast. knez in škof dr. Pogačar) se danes z Dunaja vrnejo nazaj v Ljubljano.

(Kranjski deželni predsednik) postane boje knez Lothar Metternich, ki je kot dvorni svetovalec že nekaj časa bival v Ljubljani. Tako se je govorilo v torek po Ljubljani in ravno ta novica se nam poroča z Dunaja s pristavkom, da se zlasti knez Auersperg zunj poteguje.

(Dr. V. Štampihar) naznauja, da mu je sedaj še nemogoče prevzeti odborništvo Matičino; toraj se namestu njega nasvetuje za odbornika gosp. Franjo Hubad, profesor gimnazijski v Ptuj, kteri je krepkih sestavkov spisal v Letopis lauski ter poslal jih že tudi za v prihodnje Matici. Monsgr. Jeran je že lani naznanil, da odborništva Matičnega več ne sprejme.

(Avstrijsko patriotično pomočno društvo) na Dunaji je z dopisom od 26. dne januarja 1878 Ljubljanskemu društvu gospej za ranjene in bolne vojake potrdilo prejem sebi poslanih 12 zabojev perila in obvez, in izreklo nartoplejšo zahvalo v imen obeh vojskujočih se strank.

(V seji dež. odbora 25. januarja) bilo je na znanje vzeto poročilo gledé vdeležbe kranjskega deželnega muzeja pri svetovni razstavi v Parizu. Sestavljena je namreč zbirka najimennitnejših najdeb na Ljubljanskem mahu od starodavnih staveb na koléh (Pfahlbauten). Ta za Pariško razstavo odmenjena zbirka obseza memo različnih lončenih stvari najimennitnejše druge najdbe v obilnem številu pravično pripete na belo pobarvanih deskah, katerih je 42. Ta jako zanimiva zbirka pa, predno odide v Pariz, je od danes zanaprej za nekoliko časa na ogled vsacemu razpostavljena v spodnjem oddelku Ljubljanskega muzeja. — Nekaterim krajem občine Škocijanske in Šmarjetske je deželni odbor dovolil

po 21 oziroma 20 odstotkov, občini Boštajnski po 20% občinske priklade.

(Vabilo k slovesni besedi v spomin Valentinu Vodniku,) v soboto 2. svečana 1878. Program besedi: 1. Zajic — „Hrvatska kantata“, svira vojaška godba. 2. Križovsky — „Utonjena“, moški zbor. 3. Slavni govor, zložil Josip Cimperman, govori gospá Franja Ravniharjeva. 4. Lortzing — Iz opere „Car in tesar“ šestospev, pojo gospodje Meden, Branke, Stegnar, Valenta, J. Paternoster in Noili s spremljevanjem glasovira. 5. R. Genée — Posnetki iz opere „Seekadet“, svira vojaška godba. 6. Winter — „Jadransko morje“, moški zbor s spremljevanjem vojaške godbe. Po besedi sijajni ples. Začetek točno ob pol 8. uri zvečer. Vstopnina po navadi poprejšnjih let: vsak ud čitalničin brez razločka plača 50 kr., — gost, po kakem udu vpeljan, pa 1 gd. Odbor Čital.

(Slovensko gledališče.) V torek 5. februarja se bode predstavljala mikavna vesela igra v 3 dejanjih „Srečni oče“, koja je pred dvemi leti, ko se je prvokrat predstavljala, vrlo dopala.

Razne reči.

— † Č. g. Primož Remic, fajmošter v Šofji loki je 29. t. m. po daljnem bolehanji za vodenico umrl. Pogreb je danes R. I. P.

— Razpisani ste učiteljski službi v Krajski gori in Dragatušu s 450 gid. letne plače; prošnje se oddajajo do konca februarja za prvo okrajnemu šolskemu svetu v Radolici, za drugo pa v Črnomlju.

— Mešetarji. Pred 2 leti je g. Dolenc sprožil misel in govor o vinskih Ipavskih mešetarjih, ter tudi marsikaj povedal, kako se obnašajo ter kupčiji škodovajo. — Enako je z mešetarji za govejo živino: Koliko napak, krivic itd. 2 „Le še bokal vina“ to se ponavlja za vsakim spraznjenim. Bi ne bilo čas, da bi se tudi tu kaj vredilo? Znabiti naj bi se postavili priseženi možje (senzali) itd. Naj dež. odbor, ali prihodnji dež. zbor že kaj vravná.

— Turški polumesec. Znao je, da imajo Turki v svojem grbu polumesec, ker o svojem preroku Muhamedu pripovedujejo, da mu je enkrat na njegovo povelje polumesec šel skoz rokav. Med mirovnimi pogoji ruskimi bode po izreku nekega šaljivca sedaj tudi ta, da Turki odsihmal ne smejo več v grbu svojem imeti polumeseca, ampak zadnji krajec v znamenje, da bode njihova luna sedaj kmalo otemnela popolnoma.

— Akadem. liter. društvo „Hrvatski Dom“ v Zagrebu si je v izredni skupščini 27. t. m. poleg svetlih gospodov J. J. Strossmayerja, biskupa Djakovskega, J. Dobrile, biskupa tržaškega itd. za častnega člana izbralo tudi g. dr. Ivana Bleiweisa v Ljubljani. Ovaj izbor poprati skupština trokratnim burnim „Živio!“ poroča „Obzor“ br. 24. — Venec dosedanjim kujiževnim zaslugam dr. Bleiweisovim je pač izvrstno vredjeni najnovejši „Letopis slov. Matice.“

— Požar je v Gradcu 27. t. m. uničil fabriko za železnične vozove. Škode je za 400.000 glđ. Poslopja so bila zavarovana, vendar pa je škoda veliko večja, ker je ravno sedaj bilo veliko naročenih reči v delu, ki se bode zamoglo nadaljevati še le čez kake 3 tedne. Ogenj je nastal vsled neprevidnosti pri kuhanji smole za namazanje papendekelna, s kterim se krijejo strehe.

— V vodo skočil je pri Mekinah neki delavec iz kamniške fabrike za smodnik, zapustivši več nepreskrbljenih otrok. Bil je neki prav dobrodušen človek, ki je svoje otroke

